

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

JIHLAVA 2011

Monika Heliová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
FAKULTA TEXTILNÍ

INSPIRACE DOBOU LUDVÍKA XIV. – Oděvní
kolekce

THE INSPIRATION BY THE AGE OF LOUIS
XIV. – Fashion collection

P r o h l á š e n í

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

DATUM

PODPIS

ANOTACE

Práce obsahuje kolekci 8 modelů, inspirované dobou Ludvíka XIV. Modely mají ztělesňovat krásu a luxus, ale na druhou stranu i ošklivost a nepohodlnost doby, s důrazem na výšivku.

Klíčová slova: výšivka, Ludvík XIV., renesance, Lyonské hedvábí, móda

ANNOTATION

This bachelor thesis involves the collection of eight models inspired by the age of Louis XIV. The models should represent the beauty and luxury, but on the other side the ugliness and the uncomfortableness of the age, with the focus on the embroidery.

Keywords: embroidery, Louis XIV., renaissance, Lyon silk, fashion

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 VŠEOBECNÝ VÝVOJ ODĚVŮ	7
1.1 Vývoj oděvu na dvoře Jindřicha Navarského	7
1.2 Vývoj oděvu na dvoře Ludvíka XIII.....	8
1.2.1 Mužský oděv	8
1.2.2 Ženský oděv	9
2 LUDVÍK XIV.	11
2.1.1 Život.....	11
2.1.2 Móda a kultura na královském dvoře	12
2.1.3 Dámská móda	12
2.1.4 Pánská móda	13
2.1.5 Architektura a stavitelství	15
3 VÝŠIVKA A JEJÍ HISTORIE	16
3.1.1 Popis vlastní výšivky	19
3.1.2 Realizace výšivky	20
4 POPIS ODĚVNÍ KOLEKCE	21
ZÁVĚR	40
POUŽITÁ LITERATURA.....	41
SEZNAM CITACÍ.....	42
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA.....	43

ÚVOD

Dobu Ludvíka XIV. jsem si vybrala pro svou inspiraci především proto, že toto období bylo bohaté na nejruznější druhy oděvů a jejich ozdob, takže skýtalo velké množství materiálů pro inspiraci. Toto téma jsem si také zvolila proto, že po návštěvě zámku Versailles jsem se na vlastní oči přesvědčila, že tato doba, co se oděvů týče, na ničem nešetřila.

Pro mou práci byla inspirací především výšivka, která zdobila každý oděv a ve své době platila za jistý znak luxusu a přepychu. Výšivkou začal král dávat najevo náklonnost k jistým osobám na svém dvoře a výšivka se poté stala nejen znakem královské náklonnosti, ale i symbolem bohatství.

Král Ludvík XIV. v 17. století založil jako první továrnu na výšivky, aby zásoboval vlastní dvůr touto luxusní textilií. V této době se obchod s výšivkou stal důležitým a výnosným.

Ve své práci jsem se rozhodla inspirovat Ludvíkem XIV. a vytvořit vlastní výšivku, která byla posléze použita na modely. Mým záměrem bylo skloubit originalitu výšivek doby Ludvíka XIV. s oděvy, které vychází ze současné módy. Ve výsledku by měl vzniknout moderní oděv s nádechem starobylého luxusu.

1 VŠEOBECNÝ VÝVOJ ODĚVŮ

Francie na přelomu 16. století a počátkem 18. století byla sužovaná náboženskými válkami a vnitřními politickými rozkoly. Po událostech Bartolomějské noci byl vydán Edikt nantský a proběhla třicetiletá válka.

Mezi roky 1572 a 1715 vládla Francii Bourbonská dynastie a její moc kolísavě vzkvétala a upadala. Renesance ovlivnila celou Evropu v módě a stavitelství. Na dvoře Jindřicha Navarského se projevovala nejen v oblékání, ale i v etiketě.

Oděv jako takový byl stále ovlivňován proudy z celé Evropy, především španělským dvorským oděvem. Francie začala módu a celou Evropu ovlivňovat až poté, když Ludvík XIV. usedl na trůn a zbudoval své velkolepé sídlo ve Versailles. Teprve tehdy také pronikl do Evropy a především do Francie proud, který byl nazván baroko. V této době byl oděv velmi důležitý, především pro dvorskou módu, šlechtici i šlechtičny často utráceli nemalé jmění, aby se co nejvíce přiblížili módním trendům ve Versailles, velmi často se nechávali i finančně zruinovat. Především dámské oděvy byly velmi složité na údržbu a také na praní, proto se velmi často nepraly, protože byly velmi tuhé a dlouho by trvalo, než se „obnosily“ a začaly být opět pohodlné. Oděvy byly velmi složité a zdoluhavé ušít a spousta krejčovským dílen mělo plné ruce práce se zakázkami, které náročnosti často odpovídaly i své ceně. Ludvík XIV. chtěl ovlivnit příliv proudu drahých látek ze zámoří, a proto je zakázal dovážet. Chtěl především rozvinout domácí trh s látkami. Manufaktury byly po celé Francii velmi známé, brokáty a hedvábí bylo velmi populární, bavlněné a vlněné materiály šlechta už příliš nenosila.

1.1 Vývoj oděvu na dvoře Jindřicha Navarského

„Dvorská móda byla ovlivňována Španělskem a pro ženy byla velmi přísná. Ve španělském dvorském oděvu byl korzet vyztužen železnými pláty, proto aby byly zcela potlačeny ženské křivky. Španělský dvorský oděv také neznal výstřih, jen těžké škrobené okruží. Španělská dvorská móda byla velmi přísná a ženy byly doslova zahaleny, od hlavy až k patě. Ženy ve Francii tuto módu ale dokázaly zmírnit a siluetu celkově upravit a uvolnit. Francouzky se totiž nedokázaly smířit s tím, že by se měly

vzdát výstřihu a zakrýt ho okružím, také odhalily krk a dekolt. Pozměnily tvar sukně, ten dostal tvar sudu nebo bečky. Na rozdíl od španělské sukně byla francouzská nabíraná a splývala v jemných záhybech. Okruží bylo decentnější nebo úplně vynecháno a přecházelo do jakéhosi stojatého límce, který byl zdobený krajkami, jenž jako vějíř obklopoval krk a odhaloval šíji. Tento „vějíř“ byl vyztužen rybími kostmi nebo tenkými kovovými pruty.

U mužského oděvu také došlo ke změně, ale na rozdíl od dámského oděvu se nezměnil tolik. Španělské tvrdé okruží bylo vystřídáno měkčím, kratším, přeloženým, jen vzadu byl jako by nedbale zvednutý, kalhoty ztratily svou přílišnou objemnost, kabátec se zkrátil a dlouhé šosy byly prakticky vynechány. Muži nosili rukavice a zdobili se podobně jako dámy šperky, ale ne v takovém množství.“(1.) Kord měli připevněný na pásku, který nosili obtočený kolem pasu a i plášť byl vynechán, pokud se nejednalo o vycházku. Drahé látky byly hojně dováženy ze zámoří a z jiných zemí, ale oblíbené bylo hedvábí, taft a samet.

I když byla většina protestantů ve Francii vyvražděna, za zmínku určitě stojí jejich způsob oblékání. Tito lidé, ať už byli vyššího stavu, nebo stavu nižšího vždy se oblékali podle svého náboženského vyznání, vždy chodili černě oblečení s krátkým bílým okružím, a podle jeho délky se rozlišovala příslušnost jejich stavu.

1.2 Vývoj oděvu na dvoře Ludvíka XIII.

1.2.1 Mužský oděv

Móda ve Francii byla ovlivňována ještě stále španělským dvorem a třicetiletou válkou, která se později rozšířila do celé Evropy. Mužský oděv se podobal spíše uniformě. Samozřejmě uniforma jako taková měla určitý vzhled, který si mohli důstojníci, generálové a maršálové upravovat podle svých finančních prostředků. Bylo jedno, zda jsou generálové a maršálové bohatí, často aby reprezentovali svůj stav, nechávali se i finančně zruinovat. Tato móda vznikla kombinací a propojením starších módních trendů s vojenskými styly německého a švédského šatu. Jen obyčejní vojáci nebo mušketyři, kteří byli gardou krále, měli svůj stejnokroj, jenž se nesměl změnit. K mužskému oděvu patří také klobouk, s velmi širokou krempou, zdobenou peřím

nebo velkou masivní sponou, šlechtici stejně jako mušketýři tyto klobouky museli smekávat před králem a vyššími šlechtici. V módě už nejsou meče, ale kordy připevněné u pasu na speciálním pásku.

1.2.2 Ženský oděv

„Ženská dvorská móda měla svou podobu, byla stále ještě převážně ovlivňována španělskou dvorskou módou, ve Španělsku byla módní široká krinolína, která směřovala spíše do boků, což znamenalo, že dámy velmi často procházely dveřmi bokem, aby se do nich vešly, co se týká výstřihu, tak v decentních náznacích již mohly ženy obnažovat ňadra a šíji. Linie pasu byla posunutá směrem nahoru, nad pas.

Francie si samozřejmě osvojila jen některé prvky španělské dvorské módy, protože tehdejší móda byla také ovlivňována různými proudy přicházejícími z celé Evropy. Dámy na dvoře Ludvíka XIII, si osvojily jen širší krinolíny, ale ne tolik široké jako ve Španělsku, a posunuté pasy, renesanční oděv se změnil a pomalu nadešla doba baroka,“(2.) Korzet byl již nepostradatelnou součástí oděvů a korzet začali oblékat dokonce i někteří muži. Dámy si začali zdobit své oděvy, začaly se na nich objevovat mašle, ženy si oblékají dvě sukně, jednu spodní, která zcela nejde vidět, a pak ještě jednu další, která byla buď nabíraná, nebo zdobená jiným způsobem. Paruky jsou módní, ale nenosí se ještě ve velkém. Klobouk se stává důležitou součástí oděvu, je ozdoben širokou krempou a s peřím nebo jinou velkou ozdobou. Pokud dámy nenosí klobouky, tak mají vysoké a krásné účesy, do kterých si přidávají šperky nebo jiné ozdoby. Na boty se dávají pentle a zdobí si je šperky.

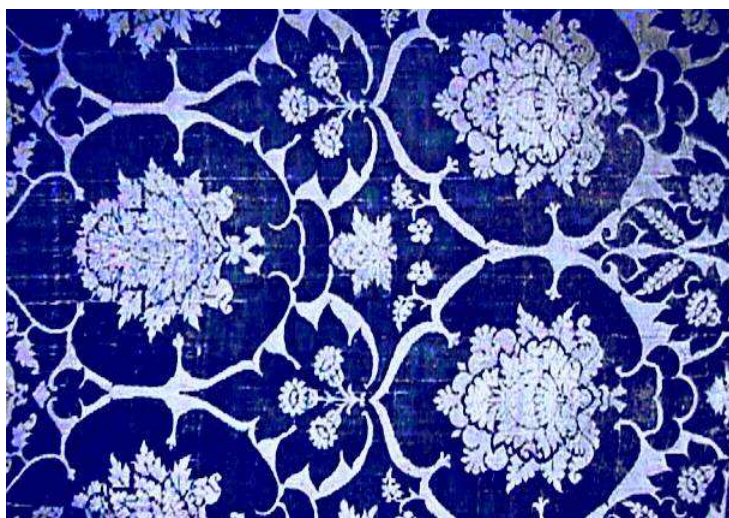
Ani dámy často nešetřily penězi na svých róbach a zadlužovaly se do horentních sum. Snažily se vypadat podle poslední módy, vzájemně se předbíhaly v doplňcích i v odívání, zoufale se snažily zalíbit králi a jiným šlechticům.

„Politika byla ve špatném stavu a kardinál Richelieu se snažil o hospodářský vzestup Francie na vrchol Evropy, což se díky častým válkám nedařilo, postupně se král snažil obnovit manufaktury, což se mu taktéž nedařilo. Spousta drahých látek a porcelánu musela být dovážena z ciziny, což samozřejmě zvedlo jejich cenu.“(3.) Látky vyšívané zlatem byly oblíbené, ale nejen zlatá barva, ale i petrolejová a bronzová byla vyhledávaným zbožím. Nejméně vyhledávanou barvou na trhu, byla stále černá, kterou lidé vyhledávali jen málo, nejvíce dávali přednost pestrým barvám.

Co bylo ještě stále nezanedbatelné v době renesance byl jistě rozvoj a výroba obchodu s látkami. „V tehdejší Florencii se sdružovali a formovali podnikatelé, kteří obchodovali s Anglií, Flandry a s Francií, z těchto zemí dováželi látky, které dále barvili a upravovali. Pro renesanční látky byl typický jen úzký výběr vzorových motivů. Co opravdu frčelo, tak především motiv granátového jablka, který byl frekventovaný již od dob antiky. Pro luxusní látky se s velkou oblibou používal akord červené a zlaté, které kombinovaly hladkou tkaninu se sametovým vlasem. Vzor granátového jablka se postupně zvětšoval, objevil se také další vzor podobný piniové šišce či palmetovému vějíři, který byl kombinován s květinovou vázou, hvězdicemi nebo s fontánami. Tyto jednotlivé motivy se buď pravidelně na tkanině opakovaly, nebo se střídaly.

Teprve s nástupem nové siluety oděvu došlo k proměně dekora a k odlišení oděvních a dekoračních látek. Oděvní motiv si vynutil drobnější vzor, kdežto látky určené k výzdobám interiérů měly vzor mnohem větší a přibraly si do svého repertoáru tehdy oblíbené vzory, jako byly oblíbené zbraně, vlajky a mnoho jiných.“(4.)

Co je důležité určitě zmínit, tak úpadek italského hedvábnictví, v 15. století vydaly Benátky zákaz dovozu orientálních látek, které byly předmětem obdivu, ale i častého napodobování. Koncem 16. století pak došlo v Luce k úpadku asi devadesáti hedvábnických domů, protože tehdy začala sílit konkurence ze strany Francie. Již na konci 15. století dostala města Lyon a Tours od francouzských králů privilegia na výrobu hedvábí. Je nutno podotknout, že výroba látek v Lyonu se zachovala až dodnes.

Obrázek č.1. vzor granátového jablka s piniovou šiškou, Itálie 1450

2 LUDVÍK XIV.

2.1.1 Život

Ludvík XIV. se narodil 3. září 1638 po dvaceti dvou letech neplodného manželství Ludvíka XIII. s Annou Rakouskou. Ludvík byl po svém narození pokřtěn Ludvík Diedomé, Boží dar, byl obdivován, ale nechán zcela bez výchovy. Ludvíkovi i jeho bratrovi Filipovi chybělo otcovo vedení a jejich matka Anna Rakouská neměla smysl pro výchovu.

Po Ludvíkově nástupu na trůn se jeho život ve Versailles stal velkým divadlem, jehož hlavním hercem byl samozřejmě král. Král měl povinnost zaměstnávat celou aristokracii, která se kupila kolem něho. Kam se hnul král, tak šel celý dvůr, každý jeho krok byl bedlivě naplánován a vypočítán.

„Král ráno vstával pravidelně v osm hodin, ranní toaleta bylo představení o několika jednáních. Nejdříve vešel do královny ložnice hlavní komorník se členy královské rodiny, kteří přišli složit králi poklonu. Hned na to vešla do královny ložnice druhá skupina lidí, byli to pobočníci krále, vévodové, čestné dámy a skupina holičů a krejčích. Král si umyl ruce ve zlaté misce, pomodlil se, vstal z lože, obul si pantofle a dal župan. Tehdy vstoupila do místnosti třetí skupina, která se mohla pyšnit účastí výsady, jíž se říkalo „uléhávání“. Byli to lékaři, inspektoři noční stolice, intendanty zábav a předčitatelé. Konečně vstoupila skupina čtvrtá, nejvyšší úředníci, civilní a vojenští vyslanci. Ti mohli přihlížet oblékání krále. Pážata vyzula králi střevíce, jiná mu oblékla punčochy, několik skupin pážat, ale i dvořanů a šlechticů z královny přízně mohla krále oblékat. Zatímco jedni oblékali králi punčochy, tak druzí mu obřadně stáhli noční košili, která byla odevzdána další vyvolené osobě, zatímco jiní privilegovaní hodnostáři si podávali královu denní košili, kterou králi posléze oblékli, jedni drželi rukávy, jiní lemy košile, ale účel tohoto oblékání byl, aby tento obřad trval co nejdéle, tuto košili měl na starost králův bratr a pokud ten nebyl přítomen, tak tato výsada připadla jinému princovi. Každá skupina ať už pážat, dvořanů nebo šlechticů měla za povinnost obléci krále do jiné části oděvu.

Se skupinou pátou, která byla poslední skupinou, ceremonie vyvrcholila. Do ložnice vstoupila skupina pátá a poslední, která odívání krále ukončila.“(5.)

Podle života krále se řídil i život dvořanů. Také velmožové a vysoce postavené dámy měli své ceremonie v oblékání, ovšem jen podle svých hodností. Den dvořanů byl vyplněn procházkami, hony a audiencemi u krále.

„Koncem roku 1715 se královo zdraví rychle horšilo. Král neprožil za svého života žádné vážnější choroby a jeho zdravá konstrukce mu dovolila, až do stáří, i těžké fyzické úkony. Také řízení státních věcí nechtěl pustit z rukou. Ještě krátce před jeho smrtí mu navrhl ministr Torcy, aby nechal prezidentství státní rady nejstaršímu ministrovi, aby si tím sjednal větší klid. Ludvík se tím nenechal odbít a pracoval ještě neúnavněji a pilněji, než kdy jindy. Ještě 9. srpna 1715 se zúčastnil lovu, ale nazítří ucítil bolesti a ulehl. Do poslední chvíle nechtěl přiznat jakoukoliv slabost. Když se konec blížil, svolal k sobě všechny dvořany a důstojně je žádal, aby mu odpustili, dal – li jim, kdy špatný příklad. Děkoval svým dvořanům za věrnost a žádal ji pro svého pravnuka, pak se rozloučil s malým Ludvíkem XV. a nakonec ještě s madame de Maitenon. Do poslední chvíle vedle něj byla jeho žena madam de Maitenon. Když Ludvík XIV. ztratil 30. srpna vědomí, odešla od jeho lože jeho žena, aby ušla nepřátelství dvora, které rostlo každým dechem umírajícího krále. Ludvík XIV. zemřel ve středu 1. září 1715 v sedmdesáti sedmi letech.“(6.)

2.1.2 Móda a kultura na královském dvoře

2.1.3 Dámská móda

Móda se v průběhu vlády bourbonské dynastie značně měnila. Ve své práci bych ráda zmínila vývoj oděvů na dvoře Jindřicha Navarského a Ludvíka XIII., aby bylo možné porovnat tuto módu s módou na dvoře Ludvíka XIV.

„Královna měla také několikery vstup při svém oblékání. Ceremoniál jí podával košili dlouhou cestou, během které se královna často v tuhé zimě a nepříliš vyhřáté komnatě, drkotala, bohužel musela se samozřejmě podřídít předpisům.“(7.)

Jednu z mála věcí, kterou Ludvík udělal, byla, že zakázal z ciziny dovážet orientální látky, velmi oblíbené a drahé. Chtěl zmírnit příliv cizorodých věcí do Francie, a chtěl pomoci domácímu trhu. Jeden z těchto zákazů platil i pro výšivky, ty si král vymezil pro své favority, kteří je nosili na svých modrých pláštích s červenou podšívkou (červená barva byla v době renesance znakem luxusu). Později si král

tyto osoby zval do Versailles. Avšak pod těmito krásnými oděvy byla špína, protože tehdejší krásy se vyhýbaly vodě, protože věřily, že by jim nepokazila pleť. Pod vysokými parukami a v oděvech se hemžily vši. Dámy se opíjely a páchly tabákem, který přišel do módy. Lidé se místo mytí voněli drahými a velmi kořeněnými voňavkami, které často nestačily na zakrytí zápachu. Co se týče zubní hygieny, plombování zubů bylo neznámou věcí, a protože tehdy byla strava převážně masitá, bývali muži i ženy brzy bezzubí. Přílišným přejídáním lidé tloustli a to způsobovalo zažívací potíže. Zde již proniklo baroko naplno do Francie a celého světa, dvorská móda už není ovlivňována španělským dvorem, celá Evropa se snaží přizpůsobit dvoru Ludvíka XIV., který ovlivňuje módu v celé Evropě.

V ženském oděvu byl stále více oblíbený oválný výstřih, který odhaloval poprsí, ramena i šíji. Důležitým prvkem oblečení byl korzet vyztužený rybími kostmi nebo podle španělského vzoru kovem. Do popředí se vrátil živůtek se šněrovačkou. Korzet stahoval pas a zdůrazňoval poprsí. Rukávy z hedvábných tkanin se postupně zkracovaly, až nakonec odhalily celé předloktí. Nosily se v mnoha variantách, od hladkých ozdobených jen stužkami až po rukávy zakončené několika řadami krajek. Kontrast od útlého živůtku tvořila široká, bohatě zdobená sukně, která byla skládaná nebo řasená. Sukně byly zpočátku splývavé, ale postupně se začaly znovu podpírat obručemi, jejichž rozměry se postupně zvětšovaly. Největších rozměrů a nových tvarů dosáhly až v rokoku. Tyto sukně byly velmi složité a skládaly se z několika dílů v odlišných barvách. Nejbohatší ženy si dávaly zhotovovat sukně z lyonského hedvábí a brokátu. Lyonské hedvábí bylo v tehdejší době hitem na evropském trhu. Barokní vznešená dáma se neobešla bez slunečníku a krajkového vějíře s kostěnou rukojetí ze slonoviny nebo jiného dražšího materiálu. Také sama žena se stala středem zájmu aristokratů a často plnila funkci politického nástroje.

2.1.4 Pánská móda

„Co skutečně v módě stojí za pozornost je proces králova oblékání. Čest předávat králi košili byla vždy vyhrazena bratrovu králi, ale pokud nebyl u dvora přítomen jeho bratr, tak tato pocta byla vyhrazena jinému princovi. Tato košile byla oblékána za pomoci velké skupiny lidí, jedni navlékali rukávy, jiní drželi zrcadlo, ale účelem tohoto ceremoniálu bylo, aby obřad trval co nejdéle.“(8.)

„Co se mužského oděvu týče, právě v barokní módě, se sešly všechny součásti dnešního pánského obleku tak, jak jej známe v dnešní módě, i když v odlišné podobě. Košile, kabátec, vesta a kalhoty. Vše velmi vznešeně zdobené, jemné a skoro až zženštilé. Na kabátci se poprvé objevily kapsy, které se udržely až do dnešních dnů. Stejně je tomu tak i s rozparkem vzadu, vytvořeným hlavně kvůli pohodlí při jízdě na koni. Rukávy košile přesahovaly délku kabátce. Manžety košile byly zdobeny bohatou krajkou, která šla i v několika řadách po sobě. Límec byl již s nákrčníkem a byl zdobený řasenou krajkovou ozdobou - takzvaným žabó, který v podstatě představoval dnešní kravatu nebo motýlka. Další důležitou součástí oděvu byly punčochy, které se vyráběly především z hedvábí, ale i z jiných materiálů a vyráběly se v pastelových barvách ve specializovaných manufakturách. V souvislosti s touto skutečností vznikaly punčochářské školy.

Ludvík XIV. dal také vytvořit nové uniformy pro vojáky nižších hodností. Tyto uniformy se řídily přísnými předpisy. Vznikly hlavně kvůli slavnostním přehlídkám královských vojsk. Muž se neobešel bez kordu a trojhranného klobouku s péry, který nosil převážně v podpaží, aby si nepoškodil pečlivě upravenou paruku.“(9.) Muži se holili, knír byl výsadou vysokých hodnostářů. Nepostradatelným módním doplňkem pro muže i ženu z nejvyšších vrstev byly vyšíváné rukavice a rukávník. Co se krále týče, tak Ludvík XIV. byl menšího vzrůstu, čímž dost trpěl, a proto vymyslel podpatky, které se staly nepostradatelnou součástí dámského a později i pánského oděvu. Ludvík byl vyznavačem extrémních věcí a často své střevíce zdobil širokými pentlemi někdy širokými až 40 centimetrů. S další věcí, se kterou Ludvík přišel, byla paruka. Měla symbolizovat vznešenost a stala se neodmyslitelnou součástí oděvu až do rokoka.

Ludvík se snažil postavit na nohy domácí trh, což se mu podařilo. Manufaktury v Lyonu a v Tours byly nejznámější z celé Evropy a jejich hedvábí a brokát byl velmi oblíbeným zbožím a tehdejším hitem na trhu. Tkaní hedvábí ve Francii existovalo od patnáctého století a bylo centralizováno především do města Tours. Toto město mělo výhodu umístění blízko Paříže, což umožnilo odběr spotřebitelů také luxusního textilu, jako byl soud a šlechta. Král Ludvík XIV. a ministr financí Jean-Baptista Colbert zahájili ambiciózní program organizace a propagace textilního průmyslu ve Francii, a rozšířili ho i do zahraničí. Lyon, který předtím byl důležitým obchodním centrem

pro obchodníky s dovozem italského textilu, se stal centrem reorganizace průmyslu a předběhl cizí obchodníky jako největší francouzský výrobce luxusního hedvábí.

Další povolání, jež souviselo s hedvábnictvím, byla také důležitá a v Lyonu např. vzkvétalo barvení a tisk speciálního papíru pro textilní konstrukční výkresy. Odhaduje se, že na konci osmnáctého století byla více než 1/3 populace v Lyonu, téměř 15000 pracovníků, zapojena buď přímo, nebo nepřímo do hedvábnického průmyslu.

Obrázek číslo2. ukázka hedvábí z Lyonu v letech 1700 -1760

2.1.5 Architektura a stavitelství

„Za Ludvíka XIV. dospěly k mohutnému rozkvětu i jiné obory umění. Bylo to vítězství barokního směru a za doby jeho vlády slavnostně tento styl vkročil do Paříže. V Itálii totiž žili umělci jako Giovanni Lorenzo Bernini, Francesco Borromini a Pietro da Corlona. Jejich působení nezůstalo ve Francii bez ohlasu. V letech, kdy se Ludvík ujal vlády, žili ještě velcí mistři renesanční Francie Francois Mansart a Louis Leveau, kteří se uplatnili ve Versailles, v Louveru a v Tuilerích. Tvorba těchto umělců byla klasicky jednoduchá a národně svérázná. Mansart dal své jméno oblíbeným konstrukcím střech, krytých červenými taškami – mansardy.

Roku 1663 založil Ludvík Akademii malířství a sochařství, které svěřil Lebrunovi, několik let na to vznikla Římská akademie pro francouzské umělce, úzce spjatá s pařížskou akademií. Roku 1667 oddělil Ludvík umělecký průmysl od ostatních oborů umělecké tvorby a svěřil je též Lebrunovi. Tyto ústavy byly vedené k baroknímu směru.

V barokním stylu je vybudován i Versailles jehož skvostné sítě, zůstaly chloubou Francie. Za výstavbu tohoto díla byl Lebrun povýšen do šlechtického stavu. Umělecké skvosty Versailles jsou ovšem i obrazem diktátorské moci Ludvíka XIV. Nejen jeho současníci, císaři, ale i hrdinové dávnověku byli na obrazech zámku vzkříšeni. Lebrun srovnával Ludvíka s Alexandrem Velikým. Nejen Lebrun, ale i jiní zvěčňovali Ludvíkovu slávu. Intimní život malíři směli vyobrazovat jen velmi zřídka, jejich dílo mělo především zobrazovat vládce. Vše bylo podřízeno kázni. Dokonce ani strom ve versailleském parku nesměl růst, tak jak by chtěl, zahradníkovi nůžky mu musely dát tvar, který král nařídil, dokonce ani voda nesměla téct, tak jak je přirozené, ale musela procházet vodotrysky a vodopády podle vůle krále, kterou prováděli největší zahradní architekti té doby. Ve Versailles nemůžeme vynechat ani Lebrunova soupeře, a to malíře Pierra Mignarda a jeho nástupce v architektuře Julea Hardouina Mansarta, prasynovce Francois Mansarta. Francois Mansart získal přízeň stárnoucího krále, byl jmenován ředitelem královských staveb, dostal šlechtický titul a bylo mu svěřeno dokončení Versailles. Jeho rukou byla dokončena úžasná budova s průčelím 580 metrů, s 375 okny a s obývacími pokoji pro deset tisíc lidí. Hardouin Mansart vytvořil ve Versailles dvorní divadlo, nádhernou kapli a dokončil Lebrunovu proslulou galerii bitev. Také v blízkosti zámku vytvořil zámek Grand Trianon, kam se uchyloval král, když chtěl být sám. A v pozdějších letech se tam velmi často uchylovala i Marie Antoineta. V Paříži, vytvořil Hardouin Mansart chrám Invalidovny, jehož pozlacená kopule ční vysoko nad střechami pařížských domů a dnes kryje náhrobek Napoleona. “(10.)

3 VÝŠIVKA A JEJÍ HISTORIE

Od nejstarších dob se materiály zdobily pomocí šití, vyšívání a pomocí korálků, perel a mnohých jiných materiálů. Forma vyšívání se měnila podle klimatických

a sociálních podmínek, a také záleželo na dostupnosti materiálu. Podle míry zdobení se dalo poznat, do které majetkové skupiny osoba patřila.

Některé archeologické výzkumy ukazují, že s výšivkou se obchodovalo již v 5. století př. n. l. Techniky a styly výšivek se pak rozšiřovaly stěhováním a migrací. Význam výšivek kolísavě závisel na dalších artiklech, jako například na zdobných látkách, jakým bylo vzorované hedvábí, brokát a damašek. Také měnící se móda a nábytek měly nemalý význam na vývoj výšivek, které byly používány i k výzdobě kostelů, chrámů, paláců. Zdobily jak světské oděvy, tak oděvy princů, princezen a králů.

Hmotné prameny ukázaly dokonalé zvládnutí techniky už ve 4. stol. př.n.l.. Už tehdy se výšivky vyskytovaly v široké škále barev, a byli na nich vyobrazeni jezdci, králové a mytologická zvířata. Další výšivky byly nalezeny v hrobech pocházející z 1. stol. n.l. v severním Mongolsku, v hrobech Noin Ula. Zde jsou patrná zvířata a bojující jezdci na koních. Za zmínku stojí i výšivky pocházející z Číny, jež byly vyšívány řetízkovým stehem a pro srovnání s Evropou, byly na nich vyobrazováni v odstínech zelené především ptáci a příroda.

Obrázek č.3.ukázka výšivky z hrobu v Noin Ula

Nejstarší Evropská výšivka pochází asi z 6. stol. n.l. a byla nalezena v Paříži v hrobce královny Arnegunde v katedrále Saint-Denis. Její hedvábné roucho bylo pošíto motivy, které připomínaly šperky z pokladnice v Chelles.

Nejvíce dochovaných výšivek pochází z poloviny 16. stol. Jsou to výšivky především světské. Mnohé výšivky vznikly v zahraničí ve vesnických komunitách, kde daly později základ selské tradici. Většina výšivek pocházela z odborných dílen,

se sídlem ve velkých městech. Tyto dílny byly později schopny uspokojit potřeby i náročnějších klientů.

Od 16. do 18. stol. vyšivači zdobili nejen oděvy ale i nejrůznější předměty, tapety které pokrývaly celé místnosti, obrazové závěsy, markýzy, drapérie a postelové závěsy, různé kryty, polštáře, koberce atd. Od konce 17. stol. široká škála vyšívacích technik zdobila i čalounění.

Král Ludvík XIV. v 17. století založil jako první vlastní továrnu na výšivky, aby zásoboval vlastní dvůr touto luxusní textilií. V této době se obchod s výšivkou s ostatní Evropou stal důležitým a výnosným. Výšivka se stala na dvoře Ludvíka XIV. znakem královské náklonnosti a symbolem bohatství.

Král si posléze nošení výšivek vymezil pro svůj dvůr ve Versailles a pro své oblíbence, přičemž je zakázal pro zbytek Francie.

Obrázek č. 5. výšivka na plášti francouzského paira

3.1.1 Popis vlastní výšivky

Pro tuto práci byla vytvořena vlastní výšivka. V době Ludvíka XIV. byla výšivka ve formě metráže a oděvy se pošívaly celé. Účelem bylo vytvořit decentní výšivku, která by na oděvech vypadala elegantně a společensky. Pro návrh sloužila inspirace Ludvíkovou osobou a jeho spojením se Sluncem. Tato výšivka měla vystihnout krásu Ludvíkovy doby.

Zvolilo se písmeno S jako Slunce, které se protáhlo a vytvořil se z něj symbol, poté se dolní část písmena několikrát zopakovala, jednou došlo ke zkrácení oblouku a podruhé ke zvětšení, tak jako paprsky objímají slunce, tak oblouky objímají tento symbol. Ze špičky největšího oblouku dále vychází dva listy, které symbolizují okvětní listy lilie, která byla znakovou krále. S každým oděvem došlo k obměně výšivky a změnilo se i jejich umístění, jelikož každá výšivka v Ludvíkově době byla originálem.

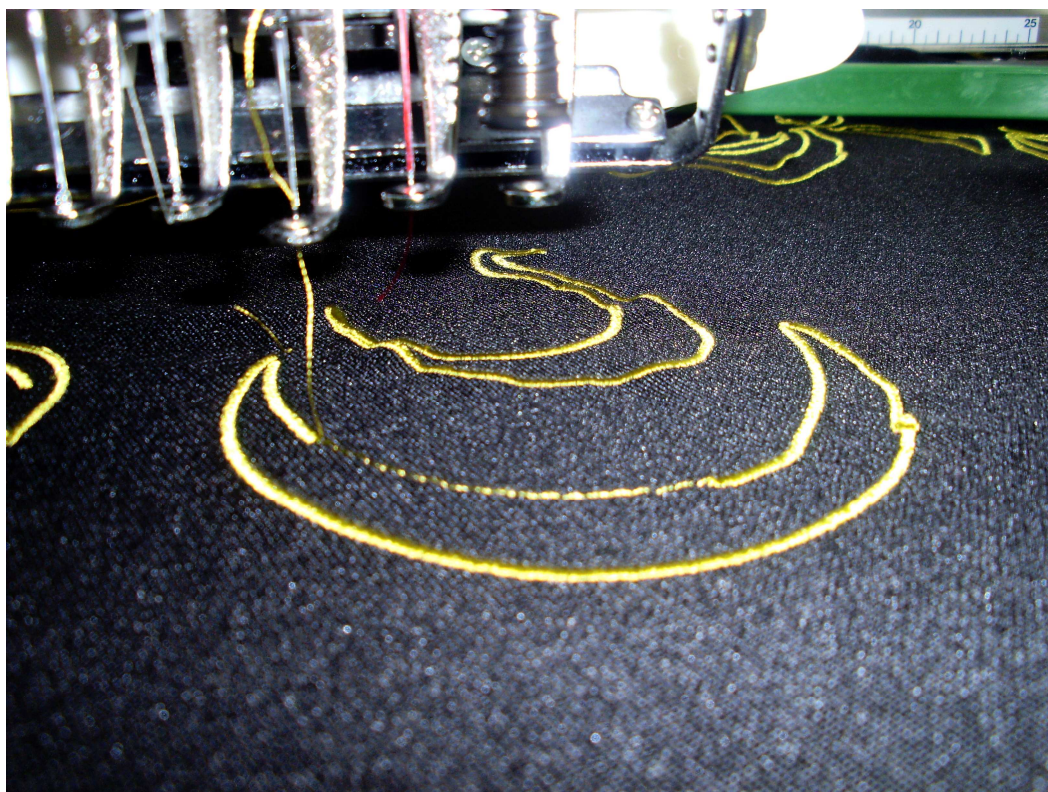
Obrázek č. 6. Návrh výšivky

3.1.2 Realizace výšivky

Před vlastní realizací výšivky ji bylo nutné nejprve vytvořit v počítačovém programu pomocí křivek a čar. Důležité bylo vytvoření základního tvaru výšivky. Když byl základní tvar výšivky hotový, musela se ještě vyzkoušet tloušťka kontur a typy výplní. Barva výšivky byla zvolena zlatá podle původní myšlenky.

Po dokončení kontury bylo nutné výšivku uložit do příslušného souboru, a poté vložit do paměti stroje. Poté se pod jehly do kleští stroje vložil a upevnil vyšívací materiál.

V první nabídce program požadoval zvolení barvy nitě. Následným trasováním jsem zjistila, zda výšivka není příliš velká a jestli je správně umístěná. Pro lepší kvalitu a pevnost výšivky, byla látka z rubní strany podlepená výztužným materiálem. Ještě před samotným vyšíváním se provedla kontrola stroje. Tlačítkem start, se spustil vyšívací program. Po dokončení vyšívání byl rám vytažen ze stroje, byly odstříženy přebytečné nitě a látka se vytáhla z rámu. Tímto byla realizace výšivky na stroji ukončena.

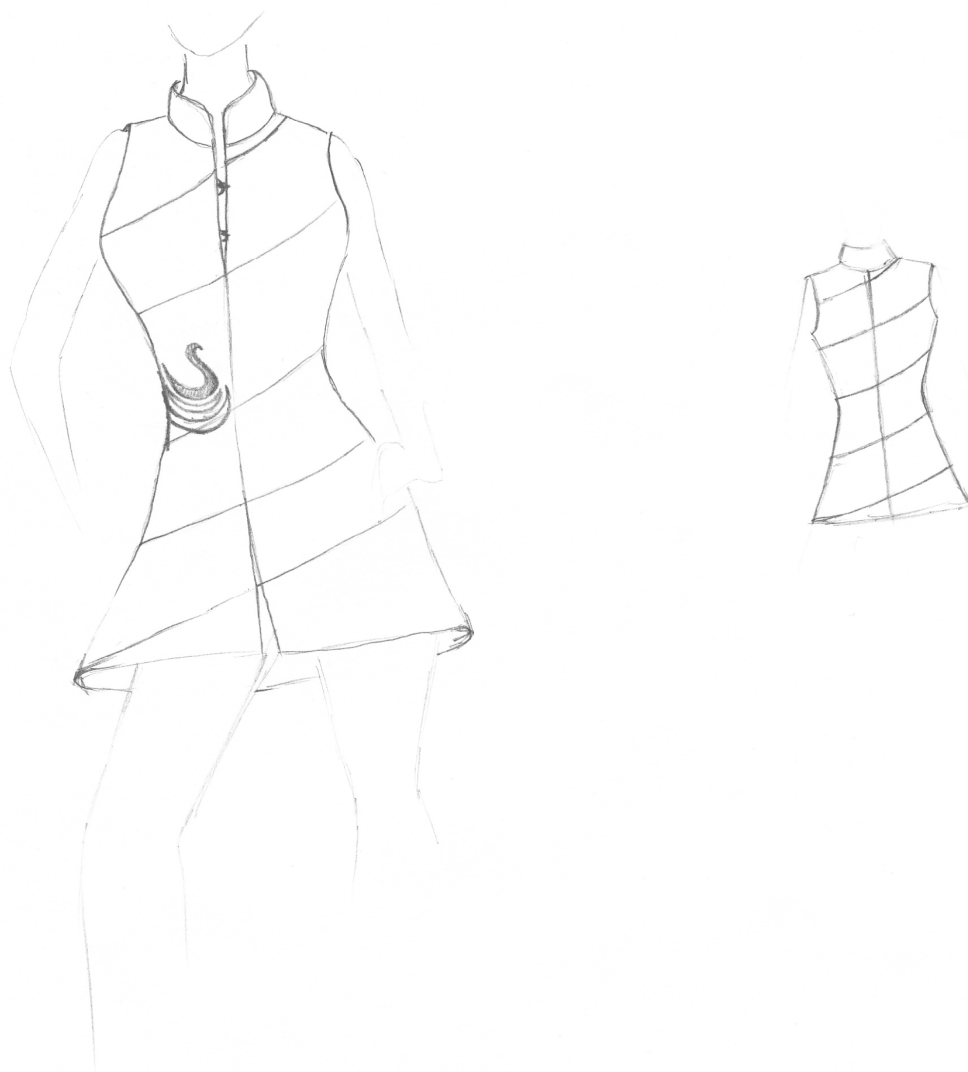
Obrázek č. 7. stroj vyšívající obrys výšivky

Obrázek č.8 vyšitá výšivka

4 POPIS ODĚVNÍ KOLEKCE

Kolekce je tvořená osmi dámskými oděvy. Inspirace vychází převážně z pánských oděvů doby Ludvíka XIV. Tuto kolekci tvoří vesty, saka a kabátky. Každý oděv je vypodšívkován a zapínán dotykově. Na každém oděvu byla vyšita výšivka, která se nachází na různých částech oděvu v různých variantách a velikostech. Oděvy jsou zhotoveny ze stoprocentního polyesteru, stejně jako podšívka. Proto je důležité, aby se oděvy čistily chemicky. Vazba polyesteru je keprová, vazba podšívky pak plátňová. Všechny přední díly jsou podlepené lepidlem výztuží, stejně jako límce a dolní kraje rukávů. Barva byla zvolena černá, protože v dnešní době je tato barva jak elegantní, tak luxusní, podobně jako červená ve středověku byla považována za barvu luxusu. Černá barva se dá také kombinovat s jakoukoliv obuví a velkým množstvím doplňků. Tato barva se také hodí pro velké množství společenských příležitostí. Černá barva je oblíbená také proto, že opticky zeštíhluje.

Obr. č. 9. technický náčrt modelu č.1.

Model č. 1.

U prvního modelu jsem se nechala inspirovat pánskou vestou, která byla za Ludvíkovy doby novým módním doplňkem, model má vyjadřovat krásu a zároveň eleganci, a to nejen kvůli výšivce, ale díky jemnému stříhovému řešení. Výšivka je na tomto modelu vyšita na pravém předním díle a to z důvodu, aby bylo známo postavení jejího nositele.

Tvar

Dámská společenská vesta, přiléhavá, nad kolena, celopodšitá. Zadní délka oděvu je 72 cm. Členěná pomocí šikmých členících pruhů. Zapínaná dotykově na háčky a očka. Se stojáčkovým límcem.

PD

Podlepený celoplošně lepidlovou vložkou, členěný pomocí šikmých členících pruhů. Pravý přední díl – 5 dílů, levý přední díl – 6 dílů. Členěný šikmými členícími švy směřující zprava doleva přes celé PD. Průramky jsou předšité podšívkovými díly.

ZD

Je členěn zadním středovým švem. ZD rozčleněn na 11 dílů, levý přední díl – 6 dílů, pravý přední díl – 5 dílů. Pruhy směřují zleva doprava v návaznosti přes celý zadní díl.

Podšívkové díly

Podšívkové PD jsou s krajovými podsádkami z vrchového mtr. spojeny mezním švem. Mezní šev je sežehlen do podšívkových PD. Podšívkový ZD je členěn zadním středovým švem.

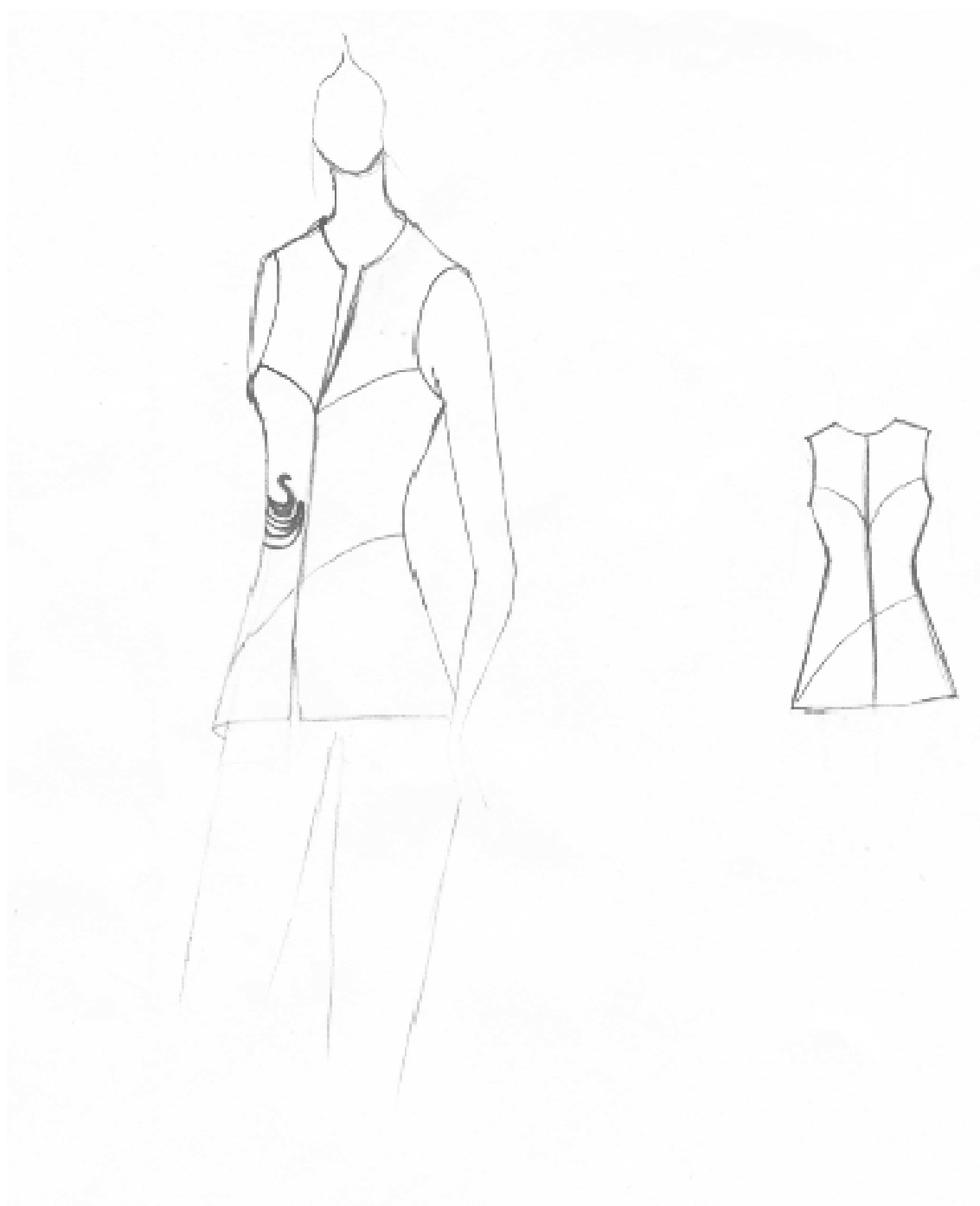
Límc

Stojáčkový, dvojitý. Vrchní límec je podlepený lepidlovou vložkou a všitý do průkrčníku vrchových a podšívkových dílů. Přední kraje stojáčku tvarovány do oblouku.

Dolní kraj

Dolní kraj vesty je celouzavřený. Otvor pro dokončení podšívkování je vynechaný a zapravený ručně zapošívacím stehem.

Švy - Jednoduché hřbetové, švové záložky rozžehlené, mezní a podšívkové švové záložky sežehlené.

Obr. č. 10 technický náčrt modelu číslo 2

Model č. 2.

U tohoto modelu jsem se taktéž nechala inspirovat pánskou vestou, ale tady to byla vesta sloužících nebo lokajů, tento model vyjadřuje na povrch sice krásu, ale na stranu druhou škrobenost, která musela být na královském dvoře zachována. Výšivka je zde vyšita na předním díle, ale v menším měřítku a zde u výšivky jsem vynechala drobné lístky, které měly symbolizovat lilii.

Tvar

Dámská společenská, přiléhavá vesta k bokům, celopodšitá. Členěná sedlem a diagonálním sedlem a diagonálním členicím švem. Průkrčník je kulatý, hladký, zapínání dotykové na háčky a očka.

PD

Podlepeny celoplošně lepivou výztužnou vložkou. Pomocí příčných švů rozčleněn na tvarované sedlo a dolní část opět rozčleněna členicím švem, vycházejícím z linie nad pasem a končícím v pravém dolním kraji. Pravý PD členěný tvarovaným sedlem. Z dolního kraje bočního švu vychází koso členicí šev, který navazuje v předním kraji na levý PD. Přední kraje zapraveny přisazenou krajovou podsádkou. Přední díly zapínány na háčky a očka. Průkrčník je hladký, kulatý a zapravený přední krajovou podsádkou, která je celoplošně podlepená lepivou vložkou.

ZD

Členěný zadním středovým švem, tvarovaným sedlem a koso jdoucím členicím švem, vycházejícím z linie nad pasem a končícím v dolním kraji levého bočního švu.

Je členěný zadním středovým švem, sedlem a koso jdoucím členicím švem, vycházejícím z linie nad pasem a končícím v levém dolním kraji.

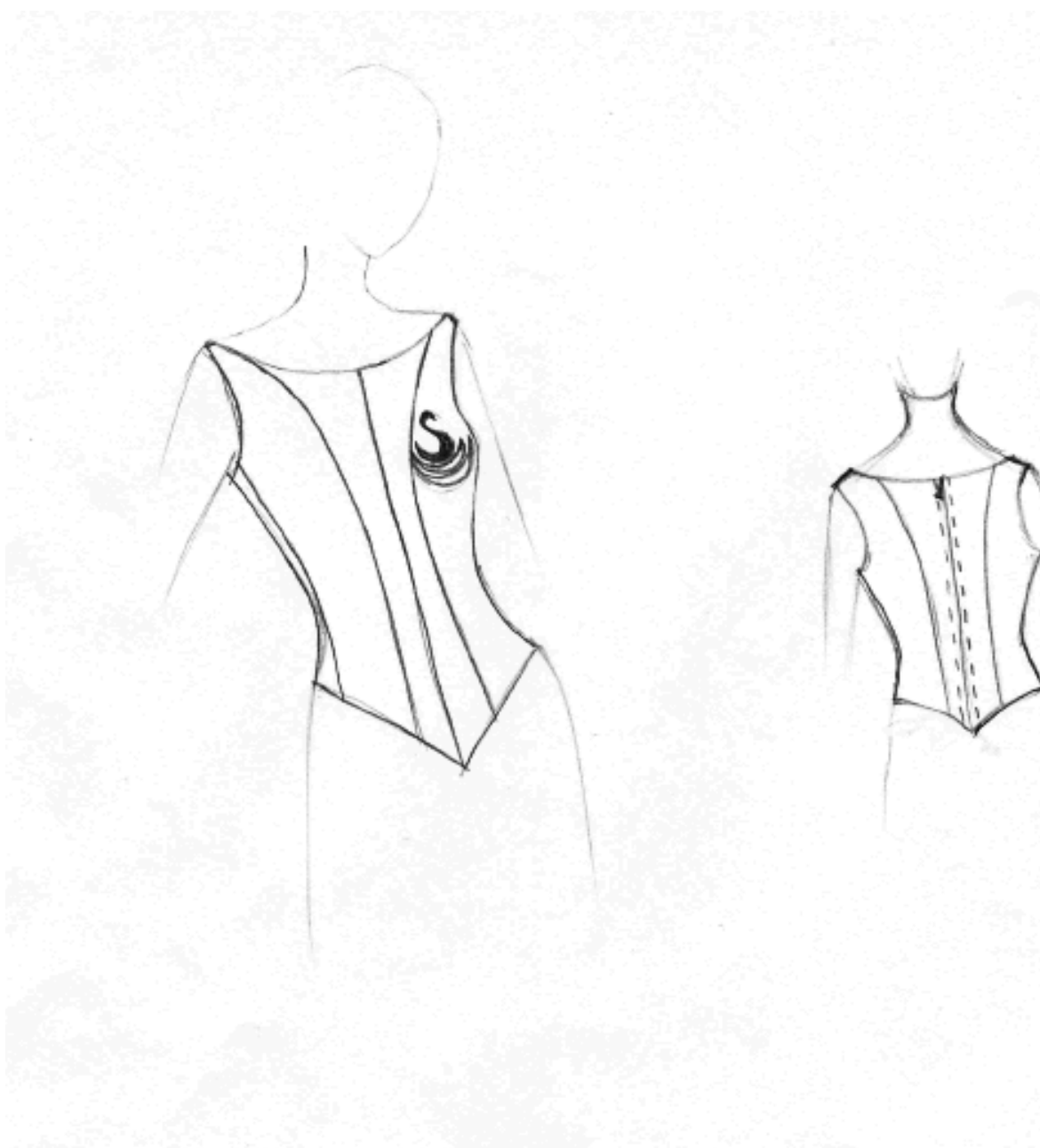
Podšívkové díly

Podšívkové díly jsou s předními krajovými podsádkami z vrchového mtr. spojeny mezním švem. Mezní šev je sežehlen směrem do podšívky. Podšívkový zadní díl je tvarován zadním středovým švem.

Dolní kraj

Dolní kraj vesty je celouzavřený. Otvor pro dokončení je vynechaný v dolním kraji vesty a je zapraven ručně zapošívacím stehem.

Švy - Jednoduché hřbetové, šv. záložky rozžehlené, mezní a podšívkovém. záložky sežehlené.

Obr. č. 11 technický náčrt modelu č. 3

Model č. 3.

U této vesty jsem se nechala inspirovat spíše dámským korzetem, který byl nošen jako spodní prádlo. U tohoto modelu je výšivka umístěna do levé přední části, chtěla jsem, aby model působil elegantně, a proto jsem i výšivku zmenšila, aby byla decentnější a model celkově vypadal elegantně. Vesta je zapínaná v zadním dílu na zdrhovadlo, má lodičkový výstřih a dolní kraj je tvarován do špičky.

Tvar

Dámská společenská, přiléhavá vesta, členěná předním a podélnými švy. Vesta je zapínaná v zadním díle na zdrhovadlo. Průkrčník je lodičkový, bez rukávů.

PD

Členěný předním středovým švem a podélnými členícími švy vycházejícími z průkrčníku. Vesta má lodičkový tvar průkrčníku, zapravený průkrčníkovou podsádkou podlepenou výztužnou vložkou. Dolní kraj PD je tvarován do špičky. Horní kraj podsádky je obnitkován na 3 - OS

ZD

Je členěný podélnými členícími švy a zadním středovým švem. Zapínání je v ZD na zdrhovadlo. Dolní kraj tvarován do špičky ke středu ZD.

Průramky

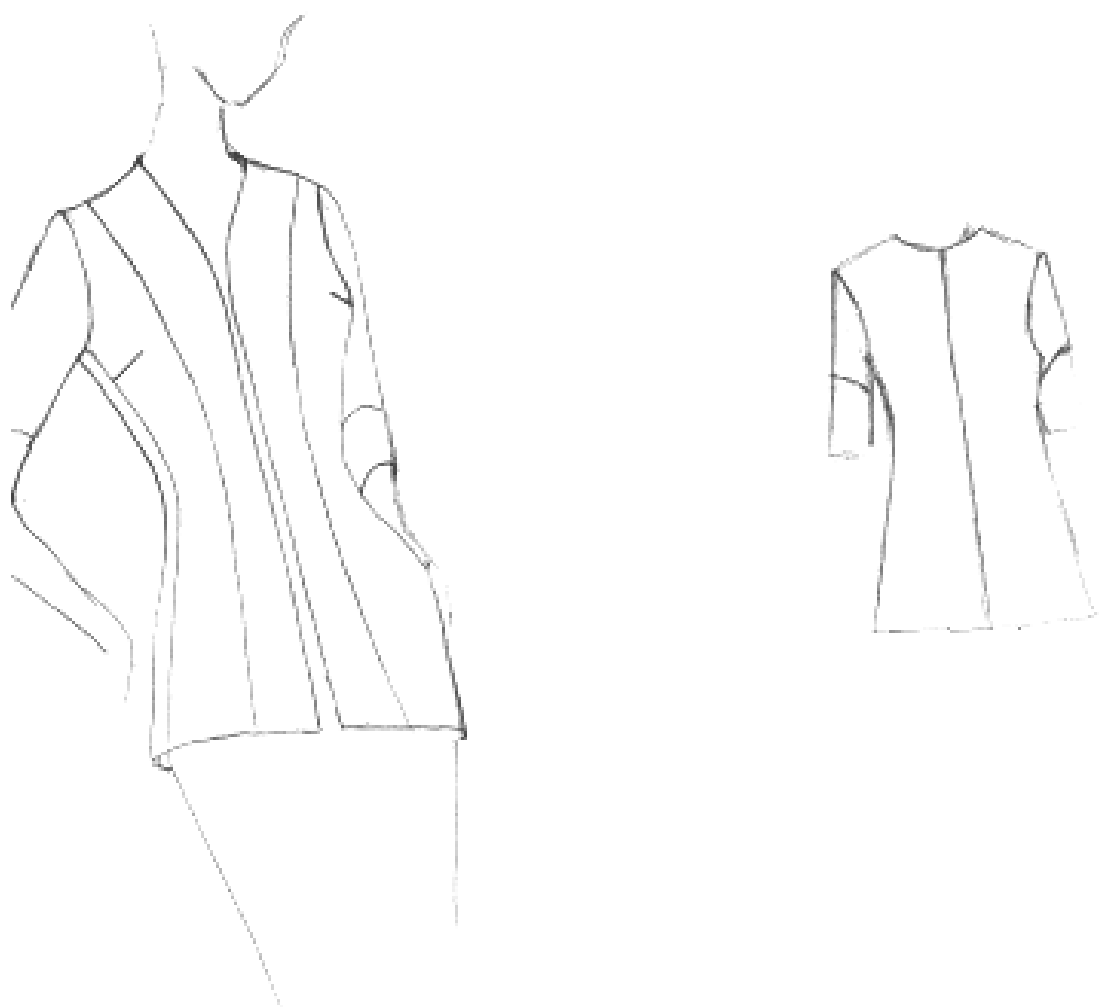
Zapraveny krajovými podsádkami podlepenými výztužnou vložkou, zadní kraj podsádek, ramenní a boční kraje jsou obnitkovány na 3-OS

Dolní kraj

Tvarovaný do špičky, v ZD i PD, zapravený dolní krajovou podsádkou. Podsádka podlepena lepivou vložkou, její horní okraj zapraven na 3-OS.

Švy - Jednoduché, hřbetové, obnitkované švové záložky, rozžehlené.

Prošití – zadní středový šev - zdrhovadlo

Obr. č. 12 technický nákres modelu č. 4

Model č. 4.

U tohoto modelu jsem se nechala inspirovat pánskou jezdeckou vestou, chtěla jsem zmírnit až zženštilost pánského oblékání, a tak jsem zvolila decentní střih, ke kterému jsem přidala rukávy, na tomto modelu není výšivka.

Tvar

Dámské společenské sako, volné, celopodšíité. Je tvarován princesovými švy vycházejícími z náramenice a prsními zásevky. Rukávy vysokohlavice, jednodílné, 3/4, zapínání dotykové na háčky a očka.

PD

Podlepeny celoplošně lepicí vložkou, tvarovány podélnými švy vycházejícími z náramenic, švové záložky jsou rozžehlené. Boční díly členěny prsními odševky vycházející z bočního kraje, sežehlenými směrem k dolnímu kraji. Přední kraje zapraveny přisazenou krajovou podsádkou. Výstřih PD bez límce, do tvaru V.

ZD

Zadní díl je členěný zadním středovým švem.

Rukávy

Jsou vysokohlavice, jednodílné, 3/4, členěné vodorovným švem 15 cm od dolního kraje. Spojeny s podšívkovými rukávy mezním švem.

Podšívkové díly

PD jsou s krajovými podsádkami z vrchového mtr. Spojeny mezním švem. Mezní šev je sežehlen do podšívky. Podšívkový ZD je tvarován zadním středovým švem. Podšívkový ZD je nadstaven zadní průkrčníkovou podsádkou z vrchového mtr. Podšívkové rukávy jsou vysokohlavice, jednodílné, střihově přizpůsobeny vrchovým rukávům.

Dolní kraj

Kraj saka je celouzavřený, otvor pro dokončení podšívkování je vynechaný v dolním kraji saka a je zapraven ručně zapošivacím stehem.

Švy - Jednoduché hřbetové, švové záložky rozžehlené, mezní a podšívkové švové záložky sežehlené.

Obr. č. 13. technický nákres modelu č. 5

Model č. 5.

K vytvoření tohoto modelu jsem se nechala inspirovat uniformou. U tohoto modelu jsou zviditelněné klopky. Tyto klopky mají symbolizovat blahobyť Ludvíkovy doby, a aby tento blahobyť byl dostatečně vyjádřen, je na jedné z těchto klop vyšita výšivka.

Tvar

Dámské polopřiléhavé sako, celopodšité. Je tvarováno prsními záševky, dále pak v linii pasu jsou kosé členicí švy jdoucí až k přednímu kraji. Široká klopka do špičky bez límce. Rukávy vysokohlavicové, jednoduché, členěné.

PD

Jsou podlepené lepicí výztužnou vložkou, členěny tvarovány prsními záševky, které jsou sežehlené směrem k dolnímu kraji a členěním v linii pasu, zapínání je dotykové na háčky a očka, Dolní kraj je tvarovaný do špičky.

ZD

Tvarovaný zadním středovým švem, členěný v linii pasu.

Rukávy

Jsou vysokohlavicové, $\frac{3}{4}$, členěné nad dolním okrajem rukávu obloukem do špičky. S podšívkovými rukávy jsou spojeny mezním švem. Bez rozparků.

Podšívkové díly

Podšívkové přední díly jsou s fazónovými podsádkami z vrchového mtr. mezním švem. Mezní šev je sežehlen do podšívky. Podšívkový ZD je tvarován středovým švem a členicími švy v linii pasu.

Dolní kraj

Je celouzavřený, otvor pro dokončení podšívkování je v dolním kraji saka, otvor je zapraven ručně zapošívacím stehem.

Švy

Jednoduché hřbetové, rozžehlené, mezní a podšívkové sežehlené.

Rukávy

Jsou vysokohlavicové, $\frac{3}{4}$, členěné nad dolním okrajem rukávu obloukem do špičky. Rukávy jsou vypodšívkovány.

Obr. č. 14 technický náčrt modelu č. 6

Model č. 6.

U tohoto modelu jsem chtěla ukázat čistotu a jemnost. Ludvíkova doba působila až příliš zženštile.

Tvar

Dámské společenské sako, polopřiléhavé, celopodšíité. Je tvarováno podélnými členícími švy vycházejícími z náramenice. Zapínání dotykové na háčky a očka. Límec stojatý. Rukávy vysokohlavicové, jednoduché.

PD

Podlepeny celoplošně lepidlovou vložkou, tvarovány podélnými členícími švy vycházejícími z náramenice. Směřují šikmo do předního kraje saka. Přední kraje jsou zapraveny přisazenou krajovou podsádkou, podlepenou lepidlovou vložkou. Sako je zapínané na háčky a očka.

ZD

Tvarován svislými členícími švy vycházejícími z náramenice které jsou rozžehlené.

Rukávy

Vysokohlavicové, jednoduché s podšívkovými rukávy, spojeny mezním švem.

Límc

Je dvoudílný, střižený v celku, vrchní je podlepen lepidlovou výztužnou vložkou. Všitý do mezi vrchové díly a krajovou podsádku podšívkových dílů.

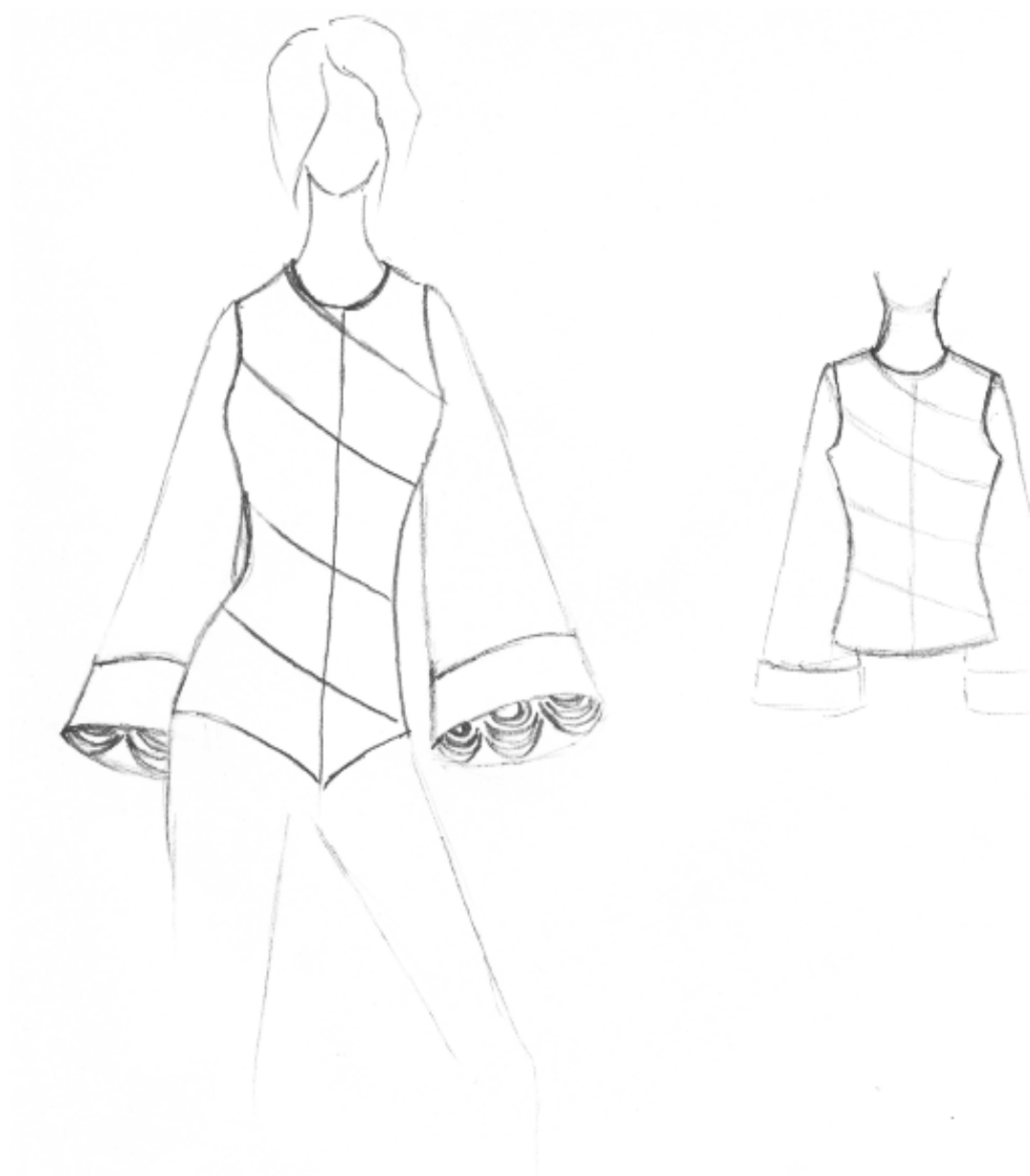
Podšívkové díly

Podšívkové PD jsou spojeny s krajovými podsádkami z vrchového mtr.mezním švem. Mezní šev je sežehlen směrem do podšívky. Podšívkový ZD je tvarován stejně jako vrchový pomocí podélných členících švů. Podšívkové rukávy jsou vysokohlavicové, jednoduché a stříhově přizpůsobeny vrchovým rukávům.

Dolní kraj

Dolní kraj PD je tvarován šikmo směrem k předním krajům.

Švy - Jednoduché hřbetové, šv. záložky rozžehlené, mezní a podšívkové šv. záložky sežehlené.

Obr. č. 15 technický náčrt modelu č. 7

Model č. 7.

Široké rukávy a manžety byly na dvoře Ludvíka XIV. velmi populární a byl to módní hit, i já jsem se snažila takový model vytvořit, ovšem s malým rozdílem, na manžetách je vyšita výšivka. Výšivku jsem záměrně umístila na manžety, chtěla jsem, aby model působil elegantně. K vytvoření tohoto modelu jsem se inspirovala uniformou a dvorskou módou doby Ludvíka XIV.

Tvar

Dámské přiléhavé sako, celopodšité. Rozčleněné členícími švy. Rukávy jsou vysokohlavicové dlouhé a směrem k dolnímu kraji rozšířené. Zapínání dotykové

PD

PD členěné šikmými členícími švy směřující zprava doleva přes celé PD. Pravý přední díl – 4 díly, levý přední díl 5 - dílů. Průkrčník je hladký zapravený přední krajovou podsádkou. Přední kraje jsou zapraveny přisazenou krajovou podsádkou, která je celoplošně podlepena. Zapínání předních krajů je dotykové na háčky a očka. Dolní kraj je tvarován obloučkem do špičky směrem do středu.

ZD

Je členěn zadním středovým švem a šikmými členícími švy směřující zleva doprava.

Rukávy

Jsou vysokohlavicové, jednodílné Rukávy jsou směrem k dolnímu kraji rozšířené do písmena A. Přisazené manžety mají šířku 10 cm.

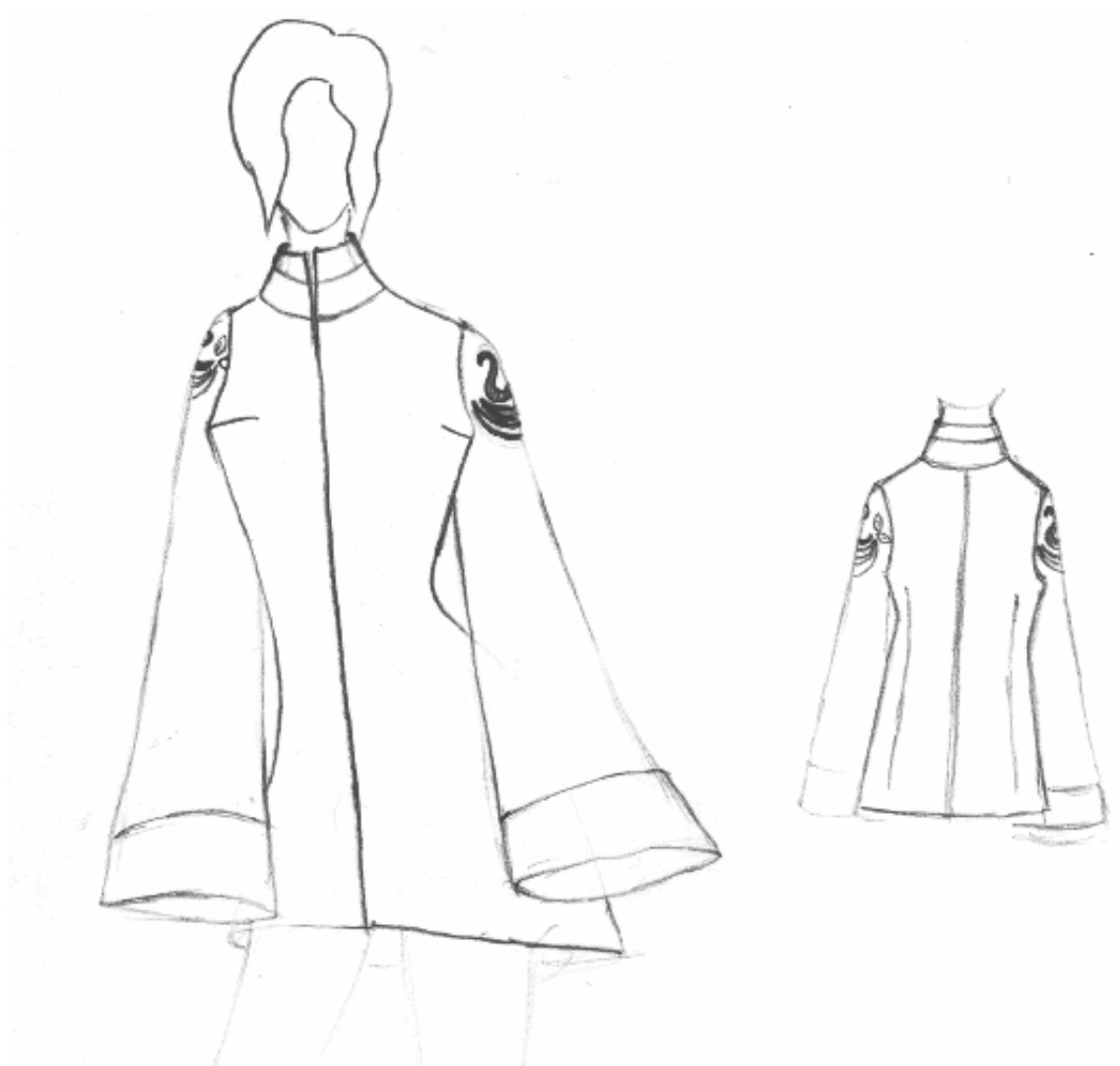
Podšívkové díly

Podšívkové přední díly jsou spolu s předními krajovými podsádkami z vrchového materiálu spojené mezním švem. Mezní šev je sežehlen do podšívky. Podšívkový ZD je členěn zadním středovým švem a podélnými členícími švy. Vrchové a podšívkové rukávy jsou spojeny mezním švem.

Dolní kraj

Dolní kraj saka je celouzavřený. Na PD tvarován do oblouku, který vyústí do špičky v předních krajích. Otvor pro dokončení podšívkování je vynechaný v dolní kraji.

Švy - Jednoduché hřbetové, šv. záložky rozžehlené, mezní a podšívkovém. švové záložky sežehlené.

Obr. č. 16 technický náčrt modelu č. 8

Model č.8

Tvar

Dámské přiléhavý kabátek, celopodšitý, prodloužený. PD je tvarován prsními a pasovými záševky, límec je dvojitý stojáčkový, rukávy vysokohlavicové, prodloužené s přisazenými manžetami a rozšířené směrem k vnějšímu dolnímu kraji. Kabátek je zapínán v předních krajích na háčky a očka.

PD

Jsou hladké 1- dílné, celoplošně podlepené lepidlovou vložkou, tvarovány prsními odševky vycházejícími z bočního kraje, sežehleny k dolnímu kraji. Přední kraje zapraveny přisazenou krajovou podsádkou celoplošně podlepenou lepidlovou vložkou.

ZD

Členěn zadním středovým švem a tvarován pasovými odševky, sežehlenými k bočnímu kraji.

Límec

Členěný, vrchní límec podlepený lepidlovou vložkou. Límec je všitý do průkrčníku a do vrchových dílů krajových podsádek.

Rukávy

Jsou vysokohlavicové, jednodílné, rozšířené směrem dolů, jsou nadstavené přisazenou širokou manžetou. S podšívkovými rukávy jsou spojené mezním švem.

Podšívkové díly

Podšívkové přední díly jsou s krajovými podsádkami z vrchového mtr. spojeny mezním švem. Mezní šev je sežehlen směrem do podšívky. Podšívkový ZD je členěný zadním středovým švem a tvarován pasovými záševky. Podšívkové rukávy jsou vysokohlavicové, jednodílné, stříhově přizpůsobeny vrchovým rukávům.

Dolní kraj

Celouzavřený, otvor po dokončení podšívkování je zaptaven ručně zapošivacím stehem.

Švy

Jednoduché hřbetové, šv. záložky rozžehlené, mezní a podšívkové šv. záložky sežehlené.

ZÁVĚR

Ve své práci jsem se inspirovala Ludvíkem XIV. a jeho dobou. Vytvořila jsem kolekci oděvů s výšivkou, která ve své době symbolizovala královu náklonnost. Na oděvech výšivka působí decentně a elegantně.

Na výšivku jsem nejprve vytvořila šablonu a poté ji vyšila na speciálním vyšívacím stroji na textilií. Z tohoto materiálu jsem následně zrealizovala modely tak, aby se výšivka nacházela na specifických místech. Nejsložitější bylo vytvoření vlastní výšivky v počítačovém programu, jelikož každá výšivka je originální a na žádném modelu není stejná, liší se ve velikosti a umístění na jednotlivých modelech.

Samotné modely vychází ze společenských oděvů a výšivka se vždy nachází na dominantních místech.

Kolekci jsem realizovala přesně podle návrhů a ve výsledku působí jemně a elegantně. Dnešní doba je přeplněna tisky a různými vzory, na výšivku se zapomíná a přežívá převážně ve folklóru. Touto prací jsem chtěla poukázat na krásu účelnost výšivek.

POUŽITÁ LITERATURA:

- Bluche,F.: Za časů Ludvíka XIV. – Král Slunce a jeho století. Praha, nakladatelství Argo, 2006
- Bordonove,G., Ludvík XIII., spravedlivý král „tří mušketýrů“. Praha, Pygmalion, 1981
- Decker,M.: Jindřich IV., francouzský král. Ostrava, Domino, 2001
- Dorazil,O.: Vládcové nového věku. Klatovy, 1993
- Kybalová,L.: Dějiny odívání - Renesance. Praha, nakladatelství Lidové noviny, 2009
- Kybalová, L.: Dějiny odívání – Baroko. Praha, nakladatelství Lidové noviny, 2009
- Kronika Lidstva, Fortuna print, Praha, 2000
- Schulz,U.: Ludvík XIV. a jeho doba, Vládce z Versailles. Praha-Plzeň, Nakladatelství Beta, 2008
- Symonds,M. Preece,L.: Šití v průběhu věků, Londýn, 1928
- Wintenberg,Y.: Metresy, tajemná moc žen. Praha, Ikar, 2007

Internet:

- <http://arts.jrank.org/pages/9608/Embroidery.html>
- http://www.metmuseum.org/toah/hd/txt_s/hd_txt_s.htm#thumbnails
- http://www.moda.cz/Kategorie/Styl_a_trendy/20061228_Historie_Mody_-_Baroko.html
- http://www.hermitagemuseum.org/html_En/08/hm89_0_2_124_0.html
- <http://arts.jrank.org/pages/9608/Embroidery.html>

SEZNAM CITACÍ:

- (1.)Kybalová,L.: Dějiny odívání - Renesance. Praha, nakladatelství Lidové noviny, 2009, str. 56
- (2.)Kybalová L.: dějiny odívání – Baroko. Praha, nakladatelství Lidové noviny, 2009, str. 47
- (3.)Bordonove,G., Ludvík XIII., spravedlivý král „tří mušketýrů“. Praha, Pygmalion, 1981, str. 72
- (4.)Kybalová,L.: Dějiny odívání - Renesance. Praha, nakladatelství Lidové noviny, 2009, str. 60
- (5.)Schulz,U.: Ludvík XIV. a jeho doba, Vládce z Versailles. Praha-Plzeň, Nakladatelství Beta, 2008, str. 101- 102
- (6.) Bluche,F.: Za časů Ludvíka XIV. – Král Slunce a jeho století. Praha, nakladatelství Argo, 2006
- (7.) Dorazil,O.: Vládcové nového věku. Klatovy, 1993, str. 19 - 20
- (8.) Dorazil,O.: Vládcové nového věku. Klatovy, 1993, str. 33 - 34
- (9.)http://www.moda.cz/Kategorie/Styl_a_trendy/20061228_Historie_Mody_-_Baroko.html http://www.hermitagemuseum.org/html_En/08/hm89_0_2_124_0.html
- (10.) Schulz,U.: Ludvík XIV. a jeho doba, Vládce z Versailles. Praha-Plzeň, Nakladatelství Beta, 2008, str. 33

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

